

คณินิจ วีระบุลลี : กองทัพบกในฐานะกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง ศึกษาช่วง พ.ศ.
2535-2540 (ROYAL THAI ARMY AS A POLITICAL INTEREST GROUP: A STUDY
OF THE PERIOD 1992-1997) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ, 115 หน้า.
ISBN 974-332-894-7.

วิทยานิพนธ์นี้ ศึกษาบทบาทของกองทัพบกในฐานะกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง ศึกษา
ช่วง พ.ศ. 2535-2540 เนื่องจากการรัฐประหารครั้งล่าสุดเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534 นำโดย
พลเอก สุนทร คงสมพงษ์ และคณะ เป็นปฏิบัติการที่ขัดต่อกระแสโลกาภิวัตน์ ตลอดช่วงปี พ.ศ.
2535-2540 ระบบการเมืองมีความเปราะบาง คณะทหารถูกท้าทายด้วยวิกฤตการณ์ทางการเมืองที่
เต็มไปด้วยเงื่อนไขของการปฏิวัติ แต่ก็ไม่ปรากฏการแทรกแซงทางการเมืองโดยการใช้กำลัง หรือเป็นผู้เข้า
ไปใช้อำนาจรัฐเอง

การศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์ นักวิชาการและทหารที่มีชั้นยศตั้งแต่พันเอกขึ้นไปจนถึงพลเอก
สรุปผลได้ว่า กองทัพบกในฐานะกลุ่มผลประโยชน์เชิงสถาบันมีแนวโน้มเข้าใจในระบบการเมืองของโลกยุค
ปัจจุบันที่ยอมรับการปกครองระบอบประชาธิปไตย การผลักดันทางการเมือง ใช้วิธีการที่สอดคล้องกับ
การปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีการยอมรับในอิทธิพลของยุค IT (information technology) แต่ใน
ขณะเดียวกัน ปัจจัยที่อาจส่งผลให้เกิดการแทรกแซงทางการเมืองของทหารยังปรากฏอยู่ในสังคมการเมือง
ไทยและอิทธิพลของยุค IT ก็ไม่ได้มีอิทธิพลเหนือความรู้สึกต่อหน้าที่ในการปกป้องประเทศชาติของเหล่า
ทหาร โดยที่ทหารเป็นผู้ที่มีความเคร่งครัดในระเบียบวินัยสูง บทบาทของผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพล
ในการแสดงบทบาททางการเมืองไปในทิศทางใด

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา คือ การจัดความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันพลเรือนกับสถาบัน
กองทัพ โดยการสร้างความเป็นทหารอาชีพให้เกิดขึ้น มีอิสระในการพัฒนาตนเองในทางวิชาชีพ เพื่อที่
กองทัพจะได้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพของรัฐ ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลพลเรือน และการสร้าง
ความสามารถให้แก่พลเรือน ซึ่งก็คือสังคมประชา พรรคการเมือง รัฐสภา และรัฐบาล ในอันที่จะ
ตรวจสอบควบคุมกิจการทหารได้อย่างมีความเข้าใจและเท่ากัน

ภาควิชา การปกครอง
สาขาวิชา การปกครอง
ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิสิต ร.ต.ท.หญิง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม